

1913 november hó 28-án tettem
Kiss

DEBRECZEN

1913. XLV. évfolyam.

159-ik szám.

Szombat, november 29.

Előfizetési ár szétküldéssel:

HELYBEN:		VIDÉKEN:	
Egy óra	1 korona	Egy óra	1 K 50 f.
Negyedévre	3	Negyedévre	4 K 50 f.
Egyes szám ára	4 fill.	Egyes szám ára	6 fill.

Felelős szerkesztő:
KIRÁLY PÉTER DR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Darabos-utca 7. szám.
Telefon: 412.

A leszállított kamatláb.

Amint lapunk tegnapi számában megírtuk, az Osztrák-Magyar Bank fél százalékkal leszállította a kamatlábat. Ez a tegnapi nap legfontosabb közgazdasági eseménye, de azt hisszük, általában legjelentősebb mozzanata. A korábbi években, amikor a kamatláb négy százalék körül mozgott, a jegybank hasonló lépése, akár fölfelé, akár lefelé, csak a szigorúan vett szakkörökben keltett nagyobb emóciót. Most azonban a pénzügyi helyzet annyira összeszűkült a lakosság széles rétegeinek életviszonyaival, hogy a jegybank kamatlábpolitikájának minden fordulatát a nagyközönség élénk érdeklődése kíséri.

Nagyon jól tudjuk, hogy jegybankunknak ezt a gesztusát nem épen a dögvőzön heverő ipar és kereskedelem felsegítése irányítja. Tisztában voltak ezzel a siralmas állapottal a jegybank urai már hosszabb ideje; informálva voltak a külpolitikai eseményekről és a balkáni békekötés bekövetkezéséről. — Mindez már régen túlhaladott álláspont volt és a bank csak most, jóval a német bank kamatláb-leszállítása után kullog utána berlini kollégájának...

De e pillanatban nem akarunk rekriminálni. Nem kérdezzük: „miért oly későn?” nem ütődünk meg azon sem, hogy miért csak félszázalék? Maga a kamatláb-redukció olyan örvendetes közgazdasági jelenség és a pénzügyi körök hangulatát minthetleg annyira kedvezően fogja befolyásolni, hogy végeredményben egyetemes gazdasági életünkre is jótékony, termékenyítő hatással lesz.

Talán most már előkerülnek a hétpecséttel őrzött tőkék rejtekhelyeikből; a pénz visszanyeri bátorságát, akcióképességét, jut majd belőle a vállalkozásnak, iparnak, a hitelt kereső városoknak, — szóval megindul az ország vérkeringése az egész vonalon.

Ez a látávlata a pénz olcsóbbodásának, feltételezve természetesen, hogy a jegybank tegnapi cselekedetével nem

tartja elintézetnek kötelességét és ha a viszonyok nem rosszabbodnak, tovább megy egy lépéssel. Most már az illetékes tényezők dolga, hogy a maguk részéről is hozzájáruljanak a konszolidált viszonyok helyreállításához. Mert igaz ugyan, hogy a közelmúlt bonyodalmak a külállamok által felidézett viszályokból származtak, de a mi sajátlagosan tűrhetetlen állapotaink nagyrészt helyzetünk züllöttségére vezethetők vissza.

Ha ezeket a hibákat a jövőben elkerülhetjük, akkor a pénzügyi kalamitások viharfelhői is hamarabb vonulnak el fejünk fölött.

Halasszák el a Kossuth-szobor leleplezését.

Holnap határoz a bizottság.

(Saját tudósítónktól.) Kovács József polgármester és Könyves Tóth Mihály dr. kultúrtaácsnok a napokban felkeresték a lakásán Kossuth Ferencet és a város nevében meghívták, hogy vegyen részt a debreczeni Kossuth Lajos szobornak december 7-én tervezett leleplezésén.

Kossuth Ferenc megköszönte a meghívást, jelezte azonban, hogy tekintettel arra, hogy csak alig lábadt fel betegségéből, bármennyire is javult az állapota, még sem hiszi, hogy az utazást megkockáztatná, amit orvosai határozottan elleneznek.

Nem volna-e alkalmasabb a leleplezés ünnepét a tavaszra halasztani. Ki hallott tévív idején szobor leleplezést. Ha addig készek a szobor felállításával, úgy halasszák el most a leleplezést pl. március 15-re. Legyen kettős ünnep március 15-ike.

(Pacán.)

Ugy értesülünk, hogy a leleplezési ünnepélyt, amely a jövő december hó 7-ikére kitűztetett s amelyre vonatkozólag a meghívák is már elkészültek, elhalasztják.

Éppen azért, a Kossuth-szobor bizottság holnap, folyó hó 29-én délelőtt 11 órakor ülést fog tartani s ezen határozzák el a már kitűzött leleplezési ünnepély elhalasztását.

A színészet védelme.

(Saját tudósítónktól.) Sándor János belügyminiszter ma körrendeletet intézett Debreczen város és Hajdúvármegye törvényhatósági bizottságaihoz. A körrendelet, amely a következőket mondja, a színészetet veszi partfogásába:

„A 33915-884. számú itteni körrendelet a törvényhatóságok intézkedését kéri arra nézve, hogy oly helyeken, ahol magyar színtársulat működik, arra az időre más színtársulatnak, daltársulatnak, lovardának vagy egyéb művészeti társulatnak hatósági engedélyt ne adjanak. Minthogy ezt a körrendeletet az Országos Színeszgyesület följelentése, de saját tapasztalásom szerint is sok helyütt nem veszik figyelembe, ami sok színtársulat jelentékeny anyagi kárát, sőt több esetben anyagi romlását vonja maga után, szükségesnek tartom az illető törvényhatóságokat figyelmeztetni, hogy az eléggé nehéz viszonyokkal küzdő vidéki magyar színészetnek a hatóságok részéről való támogatása és a kulturmissziót nem teljesítő vállalatok versenyétől való megóvása, a törvényhatóságoknak elsőrendű hazafias kötelessége. A magyar nyelv és kultúra, a nemzeti érzés fejlesztésére és ápolására közreható magyar színészet támogatásában a törvényhatóságok egy nemes célt szolgálnak és hathatósan elősegítik állami és nemzeti idáljaink kiépítésének nagy művét. Bizalommal a helyhatóságok eljárása és a törvényhatóságok ellenőrző működése iránt, nem kétekedem abban, hogy méltányolva a magyar színészet kulturmisszióját s fölfogva ennek fontosságát, megteszik a magyar színészet érdekében szükséges intézkedéseket. Fölvonom ennél fogva a törvényhatóságot, hogy a helyhatósági engedélyek kiadására jogosított hatóságokat megfelelő utasítással lássa el s e hatóságoknak a szinigazgatókkal szemben tanúsított magatartását állandóan ellenőrizze.”

A Bikszádi Gyógy-ásványvíz természetes

Egy láda Bikszádi víz 40 1/2, vagy 25 literes üveg K 12-50
Láda és üvegért visszafizetnek K 5.—
Marad K 7.60

Egy üveg Bikszádi víz 32 fillér
Üvegért vissza 12 fillér
Marad 20 fillér

Kapható

minden fűszerüzletben

vegyi alkotórészeinél fogva a legjelesebb. Gyógyhatása fölülmúlja a hasonló összetételű külföldi ásványvizeket. Hurutos bántalmaknál páratlan. Idei természeti savanyu borral vegyítve kellemes ital.

A második csütörtöki-est.

(Saját tudósítónktól.) A felolvasó-estéket rendező bizottság tegnap délután 5 órai kezdettel tartotta meg a második csütörtöki-estét, a róm. kath. főgimnázium tágas dísztermében, melyet ez alkalommal is előkelő közönség töltött meg, színültig. Nagy érdeklődéssel várták a programot, mely most is gazdag, érdekes és változatos volt.

Heimlich Ilona zongorására nyitotta meg az estét Chopin As-d. r. Polonaise-ével, amelyet briliáns technikával és komoly zenei érzéssel interpretált.

Aztán egy remek enekszám következett, a Verzár Kálmánéé, aki három gyönyörű darabot adott elő. Mükedvelőknél valóban ritka szép hangja, melynek iskolázottsága is elsőrangú nagy sikert emelte, persze a zongorakíséretet, melyet ez alkalommal nem kisebb ember játszott, mint Hammerstädt Janos, a városi zenede hírneves művésztanára.

E két nagyszabású szám készítette elő a hangulatot a felolvasásra, melyet Husz Lajos tartott. Eötvös József barórról beszélt, akinek emlékére — születésének 100-ik évfordulója alkalmából — mostanában országwide szép ünnepeket tartanak.

Két szám simult még e felolvasáshoz, két művészi szép szám, melyek azzal együtt egy tartalmas „Eötvös“-ünnep bélyegét nyomták a szépsikerű esre.

Az egyik egy hatásos férfienek volt Kiss Béla, az előnyösen ösmert széphangu tenorista énekelt. A zongorakíséretet Révfy Károly játszotta, kit ez alkalommal először hallott pódiumról a közönség.

Majd Szász Károlynak egyik legtenköltebb ódáját szavalja Kovácsy Miklós, ez a valóban istenáldotta szavalótehetség. Őszinte és hatalmas volt az a taps, mely utána a tágas, nagy termét betölté.

Még egy kedves zenei szám tejezte be az est programjának ünnepi részét; a Haranghy Erzsike ügyes hegedűjátéka. Alard Faust ábrándját adta elő nagyon finoman s szép technikával. A derekas sikerrel megjátszott darabot Freund Böske ktsérte zongorán.

Végül a vigság muzsája vette át a szerepet két pompás bohó számban. Az egyik Vrabély Árpád dr. „A próba“ című vidám párosjelenete volt, melyben Liszt Nándin és Fráter Sandor kópéskodtak remekül, szakadatlan derűtségben tartván a közönséget.

A másik vidám piéce a Fábrián Antale volt Lévai Farkas Pának „Az ál-szociálista“ című szellemes magánjelenetét adta elő rendkívül ügyesen. Dörgő tapsvihar volt a jutalma, — egyuttal a nagyszerű estnek jellegző befejezése.

**Feiler K. dr. stajer parkszanatóriuma
JUDENDORF, Gráz mellett.**

A stajer Merán.

Pompás őszi és téli tartózkodóhely. Az összes belső anyagcsere és idegbetegségek ellen. Egész éven át nyitva. Pausál árak. Prospektus ingyen. 0000

Színház.

Heti műsor:

Péntek: Becstelének, színmű C) bérlet.
Szombat: Katonadolog, operette Ujdonosság. A) bérlet.

Vasárnap délután mérsékelt helyárrakkal: Hónapos szoba, énekes vigjáték.

Este: Katonadolog, operett. Kis bérlet.

Vasárnap délután „A hónapos szoba“. (A színházi iroda jelentése.) November 30-án, vasárnap délután 3 órakor, mérsékelt helyárrakkal „A hónapos szoba“ című igen mulatságos énekes vigjáték kerül színre. A pompás darab, amely tele van a legkedvesebb énekekkel, vig tárgynál fogva, a legmelegebb érdeklődést keltette minden eddigi előadás alkalmával. A darab főszerepeit Károlyi Ibolyka, Bánya Irén, Fehér, Bérczy, Lajtai, H. Serfőzj Etel és Rónai, Kassai, Madas, Szalai, Kormos játsszák. Jegyek ma reggeltől kezdve válthatók, a rendes vasárnapi kedvezményes áron.

A „Katonadolog“ premierje. (A színházi iroda jelentése.) Teljesen elkészült már a színház operett-személyzete a „Katonadolog“ betanulásával, most már az össz- és házi főpróbák vannak csak hátra, hogy a szezon igazi „slágere“ teljes pompájában bontakozzék ki a szombati premier közönsége előtt. — A színház pénztára tudatja a közönséggel, hogy a szombati premierre tegnap, a vasárnapi kibérelt második előadásra, ma kezdte meg a jegyek árusítást, A vasárnapi előadásra földszinti és első emeleti páholyokkal is rendelkezik a színház és e körülményre már most felhívja Debreczen és vidéke nagyérdemű közönségének figyelmét.

Kossuth Ferenc menyasszonya.

(Saját tudósítónktól.) Özv. Benyovszki Sándorné grófné Kvassay Máriát tudvalevőleg feleségül veszi Kossuth Ferenc. Benyovszky grófnőt meginterjuvolta egy újságíró. A grófnő még mindig szép hölgy, bár aranyiszőke haja már erősen szürkül. Megjelenése rendkívül finom és megnyerő. Az újságírónek a következőket mondotta.

— Hogy miképpen történt ilyen hirtelen Kossuth Ferenc elhatározása? . . . Hát Istentem, hogyan is magyarázzam meg Önnek? . . . Ő borzasztóan egyedül érezte magát, különösen most, midőn oly válságosra fordult az állapota . . . Senki se volt mellette, csak én, aki kötelességemnek tartottam ápolni őt, a magányos beteget, akihez már az uram révén oly őszinte barátság fűzött . . . Az uram is nagyon szerette Kossuthot, bámulta az ő egyéniségét és gyakran együtt voltunk . . . Az öreg ur, a férjem szerette plántáta belém azt az igaz barátságot, amelyet Kossuth iránt érzek.

— Hogy ily hirtelen történt az a jegyzés, ennek egyedüli oka az, hogy én naphosszat ott ültem betegágya mellett és ápoltam őt . . . Ezt mindenki látta, ezt mindenki tudta s most, hogy Kossuth Ferenc felgyógyult, első dolga volt ez a nagy elhatározás. Voltaképpen márciusra terveztük az eljegyzést is, mert akkor

te a gyászévem, de ő megvátoztatta tervünket, mert nem akarta, hogy az én szeretetteljes ápolásomat félreértsék az emberek.

— Nem is tudok többet mondani ebben az ügyben . . . Magam is beteg vagyok s természetesen ideges hangulat üldöz, meg aztán nem is tartom illendőnek, hogy nyilatkozzam ebben az ügyben . . . Majd inkább adok egy levelet Kossuth-hoz, amelyre őnt biztosan fogadni fogja . . . Menjen hozzá kisasszonyom és majd ő mindent el fog önnek beszélni, amit kíván . . .

Kossuth Ferenc is nyilatkozott és megerősítette azt a hírt, hogy márciusban lesz az esküvője.

A város parlamentjéből.

(Saját tudósítónktól.) Domahidy Elemér főispán ma délután 3 órakor nyitotta meg Debreczen város e havi rendes közgyűlését, Elparentálták és jegyzőkönyvileg megörökítették néhai Török Bálint emlékét, ezután Szabó Elek tanácsnok a polgármesteri jelentést olvasta fel.

Freund Jenő dr.: Kéri, hogy a még mindég tendenciózusan megjelenő cikkekre küldjön fel cáfolatot a „Pesti Hírlap“-nak a tanács.

Jászi Viktor dr.: Ezt nem tartja helyesnek. A közgyűlés tekintélyét sokkal többre becsüli, semmint az ilyesmire reflektálni lehetne. Ő előbb való kérdésnek tartja azt, hogy miért nem kezdtek meg az egyetemi építkezést, már csak a munkanélküliek érdekében is.

Márk Endre: Őt csöppet sem molesztálják azok a hírlapi cikkek, amelyeknek igazságtalanságáról meg van győződve. Egyáltalán elképzelni sem tudja, hogy lehet hírlapi dolgokkal foglalkozni a közgyűlésnek. Kéri, hogy ezt máskor ne tegyék. Ő is előbb való kérdésnek tartja ennél az egyetemi építkezést, mert közeleg az az idő, hogy ismét koronáért fogsnak kopogtatni az éhező munkanélküliek, ennek pedig nincs birtokában a város.

Kovács József: Az egyetemi építkezésekre vonatkozóan megjegyzi, hogy a tanács sürgősen megtette intézkedését arra nézve, hogy ezek mielőbb megkezdhetők legyenek.

A közgyűlés ezután a jelentést tudomásul vette.

A közkórház anyagi segélyezésére adott 95 ezer koronára vonatkozóan felir a közgyűlés a miniszterhez, hogy hagyja jóvá azt a segélyt, miután az összeg nem beruházásokra fordított, hanem a közkórház deficitjének a fedezésére.

Az építendő kaszárnyák terveinek 240 ezer koronáért Tóásó Pállal leendő elvégzése kérdésénél hosszabb vita indult meg, amely lapunk zártakor meg tart. Valószínű azonban, hogy a tanács javaslatát fogadják el, mely szerint a tanács megbizatik a közgyűlés által újabb tárgyalásokat folytatni Tóásóval, melynek eredményéről a legközelebbi közgyűlésnek tesznek jelentést s az fog határozni, hogy megbizzák-e Tóásó Pált a tervezéssel, vagy sem.

Makulatur papiros olcsón kapható a kiadóhivatalban:

Darabos-utca 7. sz.

HIREK.

— **Előjárásági ülés.** A debreczeni ipar-
testület előjárásági tegnap esti 5 órakor
Dávidházy Kálmán ipar- és kereskedelmi elnök elnöklé-
te alatt ülést tartott. Dávidházy Kálmán
megnyitó beszédében bejelentette, hogy Szent-
Királyi Tivadar az ipar- és kereskedelmi ka-
mara elnökét a király a vaskorona-renddel
tüntette ki s indítványozta, hogy ez alkalom-
ból küldöttségileg üdvözljék s ezt a jóleső
kitüntetését jegyzőkönyvileg is örökítsék meg.
Az előjárásági egyhangú lelkesedéssel hozzá-
járult ehhez. Az ipar- és kereskedelmi elnök
kamarától, hogy vajjon van-e joga az egyik
helybeli iparvállalatnak mázoló-tanoncot tar-
tani, mikor a főiparág a géplakatosság? A
kamarának az az álláspontja, hogy nem fo-
gadhat fel mázoló-tanuló, mert hiszen erre
az iparágra a vállalatnak nincs módjában azt
kellőképpen kiképezni. Az ipar- és kereskedelmi
testületet meghívták a Kossuth-szobor leleplezésére, továb-
bá az építő iparosok szövetségének közgyű-
lésére, amelyeken képviselgetni is fogja magát.
A debreczeni fiatalok felügyelőbizottsága
támogatást kéri az ipar- és kereskedelmi elnök-
től, hogy szívesen működnek közre a tanon-
cok elhelyezésével. E hó folyamán felszabadult
34 tanonc, kik közül Molnár István (kőműves)
kapott jutalmat szorgalmas tanulásaért és jó
magaviseletéért.

— **Házasság.** Pávai Vajna Boriska szé-
kesfővárosi tanítónő, — Pávai Vajna Gyula
debreceni közkezdelt rendőrszervező leányát,
tegnap vezette el a belvárosi római káth.
templomban Felsőlehotai és abafalvi Abaffy
Aurél árvaváraljai földbirtokos. Tanúk voltak
a menyasszony részéről: Doller Antal ő csá-
szári és kir. felsége József kir. herceg udvari
titkára, a vőlegény részéről pedig testvére
Abaffy Ede cs. és kir. kamarás.

— **Elítélt ügyvéd.** A debreczeni kir. tör-
vénszék, mint esküdtségi bíróság a tegnapi főtár-
gyaláson 100 korona fő és 20 korona mellék-
büntetésre ítélte nemestóti Szabó András dr.
ügyvédet, az esküdtek marasztaló verdiktje
alapján saját útján elkövetett becsületsértés
vétsége címén. Az elítélt az ítélet ellen semmi-
ségi panasszal élt. Az őszi esküdtségi ciklus-
nak ez volt az utolsó napja.

— **Baleset munkaközben.** Súlyos baleset
este ma délelőtt 11 órakor Per Dániel 24.
éves munkást, aki a debreczeni farészvénytár-
saságnál dolgozott. Pere a gőzfűrészszel fát
vágott, amely balkezét odakapta és 3 ujját
azonnal levágta. Pere Dánielt a mentők ré-
szesíték elsősegélyben, azután beszállították
a kórházba.

— **Tölgyfa- és deszka szállítás.** A győr-
sopron—ébenfuti vasút, igazgatósága f. évi
dec. hó 22-iki lejárattal 31256 köbméter
tölgyvagonfa, valamint 223791 köbméter
lucfenyőpadló és deszka szállítására nyilvános
pályázatot hirdet. A pályázati feltételek ere-
detben betekinthetők a debreczeni keresk. és
iparkamara hivatalában.

— **Hadi célokra alkalmazható géphe-
rvonatok segélyezése.** A közös hadügyminis-
terium állami támogatással kívánja előmoz-
dítani oly magános egyének és vállalatok
géphervonatok beszerzését, akik arra alkalmas
géphervonataikat hadi célokra átengedni
kötelezettséget vállalnak. Feltételek a keres-
kedelmi és iparkamaránál.

— **Bestiális nagypapa.** Cibere Sándor
nádudvari földműves hazulról eltávozván, ez
idő alatt apósa, az 56 éves Beke Antal laká-
sára ment és az egyedül lévő [unokája, a
11 éves Zsófia ellen merényletet akart elkö-
vetni. A kis Zsófia kiszaladt a szobából s a
később hazatérő szülőknél elmondta az
esetet. Cibere Sándor másnap úgy tett, mint-
ha ismét elmenne hazulról, azonban lesbe
állott s leste az apóst, aki hamarosan meg is
jelent egy fejszével. Amint bement Cibere la-
kására, ez és felesége benyitottak oda, és
kérdőre vonták, hogy mit keres náluk? Mire
Beke rárontott vőjére és leányára, s mind
kettőn súlyos sérüléseket ejtett. Beke Antal
ellen a csendőrség feljelentést tett a debre-
czeni királyi ügyészségen.

— **Meghalt az öngyilkos munkásnő.** La-
puk tegnapi számában említettük, hogy Csiz-
szár Sándorné szül. Gyöngyösi Anna dohány-
gyári munkásnő folyó hó 26-án egy 34 filléres
dohányos nagot haza akart vinni, de észre-
vették s ay igazgatónak feljelentették. Csizsár-
né az igazgató másnap, folyó hó 27-én reggel
kihallgatásra maga elé rendelte s az asszony
emiatt megijedt és lugkóldatot ivott. A men-
tők beszállították Csizsárnét a kórházba,
ahol a rendőrség ki is hallgatta, — ma dél
előtt azonban Csizsárnét a kórházban nagy
kinok k zött meghalt.

— **Feljelentés az elbocsájtott kocsis el-
len.** Pusztai Pál kocsis volt a debreceni borter-
melő szövetkezet telepén. Minthogy azonban
ellenle több rendbeli kifogás volt, a szövet-
kezet igazgatója, Furedi Szabó József elbo-
csájtotta őt a szolgálatából. A kocsis mielőtt
eltávozott, szekére tette a szövetkezet tulaj-
donát képező butorokat és más tárgyakat. A
telepen figyelemztették a kocsis, hogy ne
vigye el azokat, mert baj lesz. Pusztai azon-
ban rájuk sem hederített, elhajította a szekérrel.
Szabó József igazgató feljelentette a kocsis
a debreceni csendőrségen, amely nyomozást
indított. A városban azonban nem bírták fel-
találni Pusztait. Megtudták azonban, hogy a
kocsis Hajduszentgyörgyre szegődött el. Ki-
hallgatták Pusztait, aki beismerte a butorok
elhozását, de azt sajátjának vallotta. A járőr
felhívta, hogy adja elő az elhozott tárgyakat,
ennek azonban nem volt hajlandó eleget tenni.
A csendőrök azonban elkobozták a holmikat
és őt sikkasztásért feljelentették a debreceni
ügyészségen.

— **Gyalusok verekedése.** Lovász Márton
55 éves és Kodász György 44 éves káposzta-
gyalulók tegnap a vasút és a Piac-utca tor-
kolatánál összeveszttek és vastag botjukkal
verekedni kezdtek. Kodász egy nagy ütést
mért Lovász Márton jobb arcára, amelyet
rögtön elfuott a vér. A küzdelmet csak akkor
szüntették be, amikor ott termett Agárdi
Gábor 19. számú rendőr, aki a hadakező
feleket előállította a rendőrségen, ahol nyil-
vános veszekedés miatt, ellenük a kihágási
eljárást megindítják.

— **Elfogott kerékpártulva.** Bárány Imre
19 éves szobafestő segéd, a múlt hó 26-án
munkaadójától Szigeti János egri lakos szoba-
festő mestertől egy 200 koronás értékű keré-
kpárt ellopott és azzal Debreczenben szökött.
Bárány Imre a lopott gépet Debreczenben
25 koronáért eladta s a pénzzel Ceglédre
ment, ahol azt elverte s azután visszajött
Debreczenbe, hol a rendőrség elfogta és
Egerbe kísértette, minthogy az ottani rend-
őrség köröztette.

— **Talált zálogjegy.** Találtatott egy zálog-
jegy. Igazolt tulajdonosa átveheti a rendőr-
főkapitányságnál, mint első fokú iparható-
ságnál, Szent Anna-utca 9. szám alatt I-ső
emelet, 25. ajtó.

Legújabb.

Magyarellenes izgatók leleplezése

Nyíregyháza, nov. 28. (Saját tudó-
sítónktól) Vallásos előadások ürügye
alatt lelkellen magyarellenes izgatók
működtek itt két napig. A rendőrség
azonban leleplezte őket. A vezetőjüket,
Rohatsek pátert kitiltották a város terü-
letéről. Az evangélikus egyház mindent
elkövet, hogy hívei körében hitelt ne
találjon az álpapok térítő munkája.

Néplázadás a pótdó miatt.

Róma, nov. 28. (Saját tudósítónk-
tól) Valóságos lázadás támadt Rionero
községben a pótdó miatt. A lakosság
megostromolta a városházát és meg-
akarta lincselni a polgármestert. Kara-
binierik a zendülők közé lőttek, mire a
tömeg szétfutott. Három ember meg-
sebesült.

Csarnok.

FILOMENA.

Regény.

Irta: Teodoro Guerrero.

(46.)

Alfredo meghökkeni és félve kérdé:
— Megijesztesz, úgy remeg a hangod.
Mi történt, Cecilia? Látni akarom az anyá-
mat! . . .

— Halkabban beszélj! — csitítja a leány.
— Látni akarom anyámat.
— Nem, nem! — ellenkezett könyörgő
hangon Cecilia.
— Meghalt? . . .

— Él.
Alfredo újra odarohant az ajtóhoz és
előtte Ceciliát.

A leány visszaugrott az ajtóhoz és
szembezárt Alfredoval. Pillana ig viaskodtak.
Hirtelen Filomena hangja hallatszott a
hálószobából.

— Él, él! kiáltott fel Alfredo ujjongva.
Hála neked istenem!
— Félek, — rebegé Cecilia, félrelépván
az ajtóból.

Az ajtó megnyílt. Filomena kitárt ka-
rokkal állott a küszöbön.
Mikor meglátta Alfredot az egyenruhá-
ban, iszonyut sikított és összerogyott.
Végigierült a küszöbön át a két szoba
padozatán.

Estében véresre ütötte a fejét.
Alfredo és Cecilia felsikoltottak. Hirtel-
len felemelték a vérző beteget s az ágyba
helyezték.

Nem volt már beteg a szerencsétlen
asszony. Meggyógyult örökre.

Meghalt.
Az a fekete felleg, mely husz év óta
fedte szegény Filomenát, eloszlott.
A halál angyala szárnyának lebbenése
üzte szét a komor felhőt.

S a katoná ott zokogott az ágy mellett,
a földre borulván. Cecilia pedig révedezze
nézett maga elé, könytelen szemekkel.

(Vége.)

Apró hirdetések.

Pénzkölcsön

ügyben forduljon

Apródy Józsefhez

Szent Anna-utca 2. szám.

Található a délelőtti órákban 8-tól 12 óráig.

MAISON BIRO

angol női szabó

DEBRECZEN,

Deák Ferencz-utca 13. szám.

(Rozsa mellett.)

8 évig Budapesten létezett. — Mérték után készít finom szövetből selyem béléssel

kosztümöt . . . . . 90 koronáért

raglánt . . . . . 70 „-ért

plüsch kab-tot és

színházi köpenyt . . 100 kor.-ért

hölgyek által hozott

kelméből fazont . . . 40 „-ért

!! Elsőrendű munka !!

Halló! Halló!
Házi koszt.

Kitűnő elsőrendű szobai kiszolgálás. mérsékelt árban abonenseknek vállalom. **48 korona ebéd és vacsora**, kis könyvecské **20 százalék** kedvezményrel. — **Tisztán kezelt fajborok.** Társas összejövetelekre külön kis terem áll az igen tisztelt vendégeim részére.

Társasvacsorákat, zsurokat, a legméltányosabb árban személyes felügyeletem alatt szolgáltatok ki.

Minden pénteken nagy

Halászesztély,

minden szombaton házilag töltött

! Hurkaesztély, !

naponta frissen csapolt kőbányai sör.

Szíves pártfogást kérve vagyok

kiváló tisztelettel

Nagy Árpád,

Csapó-u. 14. szám a. levő

Törő-féle Csokonai-vendéglő

tulajdonos.

Hapag, Hamburg

(Hamburg-Amerika Linie)

Személy- és áruszállítás a világ minden részébe.

- Hamburg—Southampton—New York
- Hamburg—Cherbourg—New York
- Hamburg—Boulogne s. M.—New York
- Hamburg—Southampton—Boston
- Hamburg—Boulogne s. M.—Boston
- Hamburg—Southampton—Philadelphia
- Hamburg—Baltimore
- Hamburg—New Orleans
- Hamburg—Norfolk és Newport News
- Hamburg—Kanada
- Hamburg—Boulogne, Southampton, Coruña, Vigo, Leixoes, Lissabon—Brazília
- Hamburg—Antwerpen, Havre, Southampton, Bilbao, Santander, Gijón, Coruña, Vigo, Malaga, Cadix—Argentína
- Hamburg—Kuba
- Hamburg—Mexiko
- Hamburg—Nyugatindia
- Hamburg—Észak-, Közép- és Dél-amerikai nyugati partja
- Hamburg—Afrika
- Hamburg—Keletázsia (Fülös-India, China, Japán stb.)
- Hamburg—India (Élő-India, Ceylon stb.)
- Hamburg—Szipéria
- Hamburg—Vörös tengeri- és Perzsaöbli kikötők
- Stettin—New York—Boston
- Emden—New York
- Emden—Argentína
- Emden—Keletázsia
- Génuva—Nápoly—New York
- Génuva—Argentína

New York—Panama, Costa Rica, Hayti, Jamaica, Cuba, Columbia, Nicaragua (Atlas-vonal).

New York—Brazília.

Riviera vonal (Génuától San Remo, Mentone, Monaco, Nizza, Cannesig).

Északi tengeri fürdő szolgálat (Hamburgból, Cuxhaven, Helgoland, Amrum, Föhr, Sylt, Norderney, Borkum, Juist, Baltrum, Langeoog, Wangeroogeba).

Rajnai vonal (Hamburgból a Rajnai-kikötőkbe, átrakodás Délnémetország felé).

1914. október 1-jétől kezdve

rendes havi személyszállítási szolgálat

Keletázsia

elsőrendű személyszállító hajókon

Hamburgból Antwerpen, Southampton, Gibraltar, Algier, Génuva és Nápolyon át Port Said, Suez, Aden, Colombo, Penang, Singapore, Hongkong, Shanghai, Tsingtau vagy Nagasaki, Kobe (Hiogo) és Yokohamába.

Szórakozó- és üdülő utazások a tengeren

külön célra berendezett gőzhajókon.

Utazás a föld körül | Földközi tengeri utazások | Nyugatindiai utazások

Indiai utazások | Északi utazások | Délamerikai utazás

Keleti utazások | Izlandi utazások | Nilusi utazások

Hamburg—Southampton—Cherbourg—New York

közötti összeköttetést fentartja

a világ két legnagyobb hajója

az **Imperator** és a **Vaterland**

szolgálatba állítottat 1913. júniusban szolgálatba állítatik 1914. tavaszán

280 méter (919 láb) hosszú, 30 méter (98 láb) széles, 19 méter (63 láb) mély, 50000 tonna úrtartalom.

Prospektusokat ingyen és bérmentve küld a

Hamburg-Amerika Linie, Abteilung

Képvisező Budapest: Palotai Gyula Baross-tér 4. 1347.

Johann Maria Farina Gegenüber dem Rudolfsplatz

csak ez a valódi

kölniviz, kölniviz-pouder és kölniviz-szappan.

Kapható drogériákban, gyógyszerárakban és illatszertárakban.

Ne tessék elfogadni

Kölniviz-szappant, kölnivizet és poudert, ha nincsen rajta az eredeti és egyedül valódi, de sokszor utánzótt **JOHANN MARIA FARINA Gegenüber dem Rudolfsplatz.** Akkor sem kell elfogadni helyelen és utánzótt kölnivizet, kölniviz-poudert és kölniviz szappant, ha az itt jelzett **eredeti készítmény** nem volna kapható az Ön lakhelyén, mert a **világhírű cég** magyarországi képviselője:

HOLCZER EMIL ZOLTÁN, Budapest, VIII. ker. Szigetvári-u. 16.

Egyszerű levelező apra azonnal válaszol és közli hol szerezhető be az **eredeti minőség.**

DEBRECZEN

1913. XLV. évfolyam.

160-ik szám.

Vasárnap november 30.

Előfizetési ár szétkötéssel:
HELYBEN: Egy óra 1 korona
Negyedévre 3
Egyes szám ára 4 fill.
VIDÉKEN: Egy óra 1 K 50 f.
Negyedévre 4 K 50 f.
Egyes szám ára 6 fill.

Felolós szerkesztő:
KIRÁLY PÉTER DR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Darabos-utca 7. szám.
Telefon: 412.

Államsegélyt a községeknek.

Megmozdultak az ország magukra hagyott községei, tömörülésre készülnek és az állami feladatok teljesítéséért az állam részéről kárpótlást kívánnak. Muzgalmuk jogosságát és kívánságaik igazságos voltát a törvényre alapítják; a törvényre, mely az elmúlt évben a városok államsegélye biztosításakor elvileg kimondta, hogy az önkormányzati testületeket az állami teendők végzéséért államsegély illeti meg.

Az ország községei csak úgy teljesítenek állami feladatokat, mint a városok, — s ki tagadhatná, hogy nem elhanyagoltabbak, szegényebbek, gazdaságilag gyengébbek-e a községek, mint a városok?

Az a különbség, mely város és falu között mindenütt a világon megvan, — nálunk a legnagyobb. Ebből a tényből sokan azt a helytelen következtetést vonják, hogy ennek így is kell lennie, és hogy a községben magasabbrendű, a lakosság kényelmére, egészségére szolgáló szükségletekről nem lehet beszélni. Igaz az, hogy ma még nem lehet beszélni róluk, de nem azért, mert nincs rájuk szükség; vagy azért, mert nincs meg a szükségérzet, hanem mert a községek cselekvési és elhatározási szabadsága minimális, az állam pedig nem terjeszti ki gondoskodását a községekre oly mértékben, mint amint a községek nemzet- és államfentartó minősége megkövetelne.

A nemzeti törekvések legjava nálunk a városok felé fordul és ez alól az egyes erős akarattal is nehezen képes magát felszabadítani. Hasonlítsuk össze a város kövezett, világított utcáit, szórakozó helyeit, magasabb kulturáját, általában a város életét a faluéval. Oda összpontosul a hatalom, az esztetikai élvezetek, a tudományoknak és művészeteknek minden vívmánya, mely érdekessé teszi az életet arra, hogy éljünk. A faluban mindebből alig van valami s összességében olyanoknak, kik jobhoz

szoktak, — a faluban élni alig lehet. Az a távolodás, mely nálunk a falu és város között van, az egyoldalú fejlődés eredménye.

A magyar községnél nincs elhagyottabb és szegényebb. A magyar állam 1600 millió koronás budgetjében nincs egy számbavehető tétel a községek kifejezett fejlesztésére. A községek közterhei évről-évre óriási emelkedést mutatnak. A községi pótdadó országos átlaga 1881. évben még 16.8 százalék volt; ez az arány 1898. évre 34.4 százalékra emelkedett, az 1908. évre pedig 46.4 százalékra szökkent fel. Száz százaléknál magasabb pótdója ma 1386 községnek van, s vannak községek, hol 300, sőt 500 százalék és ezen felüli pótdadó terheli a község lakosságát.

Az államkormányzás művészete az, hogy az államban élő minden szervezet harmónikus fejlődése egyenlően biztosítható. Az egészség, kultúra, népjólét emeléséért folytatott küzdelemből részt kérnek a községek, s arról akarják meggyőzni az illetékes tényezőket, hogy nagy igazságtalanság, hogy mikor a gazdag, hatalmas városokat tízezrekkel kárpótolja az állam az állami teendők ellátásáért, ugyanazért a községeknek semmit sem juttat. Épen ezért az állami teendőkért kárpótlásuk és államsegélyben részesítésük iránt közös mozgalmat indítottak, — törvényes mozgalmat kérelmezési jogaik gyakorlásával, — s joggal hiszik, hogy az ország összes községei is kaphatnak legalább ugyanannyi államsegélyt, mint amennyit szervezkedésükkel a városok maguknak kiérdemltek.

Börönd.

Debreczen, Dogenfeld-ter 3. SZ.
Börönd, ridikül és szivárványos
javításokat jutányosan eszközöl.
Nagy raktár mindennemű új bőröndökben (kofferekben), táskák borítékot és kosár bevonásokat szakszerűen készít.

Makulatur papiros olcsón kapható a kiadóhivatalban:

Darabos-utca 7. SZ.

Dr. Király Péter kálváriája.

Debreczen, 1913. nov. 29.

Nem akartunk ezzel az ügygel foglalkozni, de mert a fővárosi lapok említést tettek róla, ezért mi sem hallgathatjuk agyon. Sőt nem hallgathatjuk agyon már azért sem, mert ez es hasonló becsületes magyar embernek üldöztetése kiváltja belőlünk a legmélyebb elkeseredést, a legelkeseredettebb gyűlöletet azok ellen, akik élet célul tűzték ki maguk elé a becsületes és tisztesség útján, embertársai iránt vajó szeretettel akar — nem turkálni minden földi jóban, csak — tisztességgel élni! Mert, sajnos, hogy ma itt nálunk üldözésben részesül minden ember, a-i becsületesen, tisztességesen akar élni és működni és szót mer emelni az ellen ami becsületes és az ellen aki becsületes! Ez nem politikai üldözés... ez kétségbeesett ennél!... Ez a romlottság, az erkölcstelenség hadviselése a társadalmi közélet terén, a becsület, a jóság, a tisztesség s az erkölcsösség ellen abból a perverz princípumból származik, hogy ha az ország vagyonát, közpénzét szabad bűntelenül ellopni, elrabolni Péternek, vagy Pálnak, akkor uram Isten, hogy ne lehetne és hogy ne lenne szabad egy ártatlan tévedéseit éveken keresztül tartó kálváriát járni olyan emberrel, aki nem a hülyesége, strébersége és atyafisága révén kapott koncon, hanem tisztességes és becsületes kenyérkeresetből él!

Ime jertek Polgártársaim, kik becsületben, munkában megőszülve soha szegény véresre mart hazátok bajával nem törődtek egybeként, minthogy jámbor óhajlásaitokkal kívántok meggyógyítani; jertek: életetek tárom a dr. Király Péter kálváriáját. Jertek s itéljétek! Hisz ti vagytok az igazi bírák, ti akik véres verejtékkel tartjátok fenn ezt a roskadozó közeletet és a többek közt a független magyar bíróságot, amely nem egyszer negligávan a kézzel fogható igazságot is: „Öfelsége a király nevében?”... Itéltéjétek ti, ti vagytok az igazi bírák, a ti lelkiismeretek az igazi törvény! Ti sohasem itéltétek rosszul, legteljebb meghamisítjátok itéltéteket!

Bikszádi Gyógy-ásványvíz

természetes

Egy láda Bikszádi víz 40 1/2, vagy 25 literes üveg K 12.50
Láda és üvegeért visszafizetnek K 5.—
Marad K 7.60

Egy üveg Bikszádi víz 32 fillér
Üvegeért vissza 12 fillér
Marad 20 fillér

Kapható minden fűszerüzletben

vegyi alkatrészeinél fogva a legjelesebb. Gyógyhatása fölülmulja a hasonló összetételű külföldi ásványvizeket. Hurutos bántalmaknál páratlan. Idei természeti savanyu borral vegyítve kellemes ital.

A debreczeni királyi ügyészség azzal vádolta meg dr. Király Pétert, lapunk felelős szerkesztőjét a debreczeni királyi törvényszék előtt, hogy ő két rendbeli peres ügyben a hivatalos iratok közül, mála fide kísémpészett két levél okiratot azért, hogy az által perbeli ellenfeleinek kárt és jogséremet okozzon. Megjegyzendő, hogy mind a két rendbeli, okiratnak elnevezett irás olyan volt, mint a szentelt víz: sem kárára, sem hasznára nem volt senkinek s így, hogy meglegyen-e avagy elpusztuljon, senkinek sem állott érdekében. Visszaélést tehát el sem lehetett volna azokkal követni, amiből bárkinek kára, avagy haszna lett volna. Ennek dacára azonban mi helyt észrevette dr. Király Péter, hogy e haszontalan ika-firkák az ő ügyvédi iratai közé kerültek, azonnal visszaszármaztatta azokat a bírósághoz és a hivatalos iratokhoz átszolgáltatta. Hát cselekedhetett volna e bármely becsületes és jellemes ember másként? . . . Bizony nem! . . . A debreczeni kir. ügyészség másként fogta fel a dolgot és azzal vádolta meg dr. Király Pétert, hogy ő a bírósági iratból hivatalos iratokat lopott el; sőt mindezek tetejébe: okiratot hamisított! A debreczeni kir. törvényszék nem is ült fel ennek az ügyési okvetetlenkedésnek s az emelt vád alól dr. Király Pétert „Ófelsége a király nevében!” ítéletileg felmentette. A kir. ügyész azonban telebezett a kir. ítéletáblához, hol a főügyész ur átvette a vádat és az ítéletábla a főügyészség forszírozására vég e is, ismét: „Ófelsége a király nevében!” bűnösnek mondotta ki és horribilis pénzeirságra ítélte dr. Király Pétert, még pedig olyan indokok alapján, amelytől méltán elborzadhat is megdöbbenhet minden romlatlan emberi lélek. Ennek a kir. ítéletáblai ítéletnek a legelszomorítóbb specialitását az képezte, hogy ez úgy tűnt fel, mintha hivatalos honorálása lett volna azoknak a végig sértő erkölestelen visszaéléseknek, amelyeket a dr. Király Péter sérelmére és megrontására egyik- másik nyilvánosan szereplő, lelkiismeretlen gonosz ember elkövetett. Az

ítelet ellen dr. Király Péter semmisségi panaszszal élt s így az ügy legfelsőbb elbírálás végett a kir. Curiahoz került, amely pedig a dr. Nagy György ügyvéd, az Országos Kossuth Lajos-párt elnökének védelmi előterjesztésére, a becsületében is tisztességében végig sértett embert: büntetendő cselekmény tényálladékanak hányában felmentette. Habár a kir. Curia felmentő ítéletet hozott, azért ez a hivatalos üldözés, melynek kálváriáján ezuttal ismét — s Ég tudja hányadszor — végig zaklattak dr. Király Pétert, annál kevésbé válik becsületére és tisztességére a magyar igazság szolgálta ásnak, mert legjobb tudomásunk szerint dr. Király Péter úgy a bíróságok, mint a kir. ügyészség minden egyes tagjával szemben, minden adandó alkalommal tisztelettel, becsüléssel és szeretetteljes collegialitással viseltetik! . . . Ez a tiszta tényállás, ítéljen felette ki a maga legjobb belátása és lelkiismerete szerint.

Barcza Andor.

Fényképnagyításokat ingyen

nem adhatunk de tekintettel a közelgő ünnepekre már 5 koronától kezdve készítünk, kiváló nagyításokat és miniatűr képeket.

Legalkalmasabb karácsonyi és ujjevi ajándékok.

A képekterek megtekinthetők vétel kényszer nélkül.

PUPP LAJOS

arcképe készítője

Csapó-utca 79. szám alatt.

A vak.

Amikor fiatal, csinos tengerésztiszt az ember és derekasan verekszik, sebhelytől is ékes, az ember rendszerint azt hiszi, hogy ellenállhatatlan. Így Lucien de Fresailles sorhajóhadnagy Tonkingből, a mesék világából, családi körébe Toulon köré hazatérve, azt hitte, hogy szerelme a világszép Cyprienne Bauthir szívét lángra gyújtja, Első szerelme mint az az ember, aki bejárta, de nem kultiválja a nagy világot.

A kertben sétálgattak egy gyönyörű tavaszi estén. Az üde tenger szagot balzsamos illatossá tette a nyiló virágok sokasága. A hullámokon ringó, félig ködbe borult barkák halvány világa kísérteties szint vetett az olajfakkal szegett sétányra. Megvallotta szerelmét. A kisaszony egy küssé zavarba jött, majd eképnem folytatta:

— Jobb szerettem volna uram, ha szavait sohsem mondja el. Én tisztelem és igazán jól szívelem Önt, de szívem sajnos, már a másé. Már évek óta titkos arája vagyok az unokafivérének, aki a Saint—Etienne lakója és aki remélhetőleg mielőbb oltárhoz fog vezetni.

A tenger morajlása közepette, a sápadt holdvilág fényénél tudta meg Fresaille, hogy földi boldogságának immár örökre vége van. Ugy érezte, ezt az érzést sohsem tudja végképen legyőzni.

Ujra tengerre ment. Uj világokat járt be, civilizált és vad népeket ismert meg. — Minden szépsége a földtekének hidegen hagyta, emlékében ott élt a nagy, hideg leány, a fennkölt kinek két komoly nagy szürke szemét sohsem tudja feledni. *

Negyven éves korában teljesen elgyöngültek a szemei. Alig látott. Az orvosok tévován kezelték, míg végre egy napon a retentő nagy valóságra ébredt. Régi sebe a látóidegek táján okozott zavart, valószínűleg megvakult.

Fresailles hónapokon át a legretentőbb bizonytalanságban élt, a bátor férfi, aki a tonkingi háboru borzalmas rémségei közepette szinte mosolyogva állott, reszketett félelmében. Ha az éjszakára nem virradna több reggel! Tényleg ez a nap is elérkezett. Eleinte azt hitte, megőrül. Utóbb nagy nehezen bele nyugodott és csöndes rezignáltan élt. Szinte megszokta és a borzalmas félelem idejét, mintha sohsem élte volna át. Barátai gyakran felkeresték, emlékeinek élt és szerette a jó zenét. Egy ízben egy barátja megemlítette, hogy egy régi ismerőse szeretné látni. Madame Potterje.

— Nem ismerem.

— Dehogyan is nem. Cyprienne Dauthier. Ötven éves léttére még mindig elpirult e kedves név hallatára. Hisz még mindig szerette azt a nőt.

Madame Potterie élete nagyon szerencsétlen volt. E csoda szép, agyonünnepelt nőnek igen rosszakaratu, gonosz természetű ember volt a férje. Nehéz betegségbe esett és felépülve, egy szomorú roncs lett a világszép asszonyból. Most amidőn fölkereste régi barátját, kellemesen hízelt a férfi hódolata, régi udvarlása. Még mindig halk hangon beszélgetett vele, a régi rajongással fűzte szavait. Ugy ünt fel neki, mintha az elrepült múlt lelkük a kisfiús hévvel szerette, hogy irigyelte a nő a szegény vak ember tiszta lelki-világát!

A város parlamentjéből.

A kaszárnyák ügye.

(Saját tudósítónktól.) Tegnap lapszámbunkban röviden beszámoltunk a közgyűlés megnyitásának lefolyásáról. Amint jeleztük, a kaszárnyaépítésre vonatkozóan javasolta a tanács, hogy írjon a közgyűlés a honvédelmi miniszterhez: hajlandó e megtervezni, fölépíteni a honvédlaktanyákat, amelyekhez a város a költségeket adja s a város fizessék meg az amortizációt, amennyiben pedig a miniszter ebbe nem megy bele, akkor már most Tóásó Pált nevezze meg szakértőtül s a tárgyalási, tervezési és művezetési teendőkkkel bizza meg, egyben pedig a tanácsot utasítsa, hogy az építési díjakból fél percent elengedése iránt Tóásó Pállal folytasson tárgyalásokat.

Többek felszólalása után Magoss György dr. főügyész javasolta, hogy a tanácsi javaslat első pontját fogadja el a közgyűlés, a többi pontot és minden egyéb üldítványt vegye le a napirendről, míg a miniszter válasza a felterjesztésre meg nem érkezik. A közgyűlés ezt a javaslatot el is fogadta.

A sorozó-bizottságot a jövő évre a következőképpen alakította meg a közgyűlés: Elnevezte a polgármester, helyettes elnöke Körner Adolf főjegyző, tagjai: Csóka Sámuel, dr. K. Tóth Mihály és Szabó Kálmán tanácsnokok; orvosok: dr. Varga Emil, dr. Tüdős Kálmán, dr. K. Szalay Béla és dr. Balkányi Emil.

A Hortobágy 12.000 holdjának hasznosbérbe adása ügyében a tanács javasolja, hogy vegyék tudomásul a szabályozási és felosztási tervezetet, már ius 29-ig törtéjenek meg az árverések és október 1-én kezdődjék a haszon-

Gyakran fölkereste, szabad volt évek óta özvegy.

Egy este ismét együtt üldögéltek. A nő emmerengett, midőn a férfi hirtelen a multra terelte a beszélgetést.

— Emlékszik, Cyprienne, miket mondtam akkor este a tengerparton? Mennyire meghatotta a mondókám! Te Uram Isten! Ugy látom ma is, oly szépnek, oly nemesnek, olyan fennköltnek, mint akkor. Így láttam mindig. Egész életemen át e kép kísért, vezérlt. Az ön képe. Lehet, hogy megváltozott. Én nem látom, nem is fogom sohsem látni. Csak nekem örökifju, csak az én látó szemeimnek egyformán szép maga, mint a tengerhabok szűlte csodás istenasszony. Szeretted sokan, gyönyörködhetek önben, mégis az én szerelmemé a pálma. Mert olyan tartósan, egyikükbe sem vésődött e szerelem, mint az én szívembe az ön ifjusága és diadalmas szépsége. Ujjai anyagból nem az ismert mintákat, de Cyprienne vonásait gyúrták ki.

A nő keservesen zokogott.

— Sir, kedves barátóm?

— Igen, — sóhajtotta Cyprienne.

Örömkönnyekeket sirt, hogy megnyunyulva bár, még mindig csodaszép e nemeslelkű férfi szemében. Egész keserves élete ott tükrözött vissza a maga borzalmasságában. Megértette, hogy csak a vak ember szemében bír a régi értékkel és hogy Fresailles szerencsétlensége, mindkettőjük boldogságának a kulcsa.

Feleségül ment hozzá és férje szemében továbbra is a legszebb, a kívánatosabb asszony maradt.

Edmond Jaloux.

bérlet, de ideiglenesen, már augusztusban adják át a bérlőknek a földeket, hogy a szükséges építkezéseket ősziig befejezhessék. A közgyűlés elfogadta a tanács javaslatát.

Tudomásul vették a jövő évi viriliztációnévjegyéket; a tanács elterjesztés értelmében a hortobágyi 3000 holdas öntözőtelep kivételére a közgyűlés egyelőre 100.000 koronát utalt ki a kulturmérnöki hivatalnak az alapítványi pénztarak terhére.

A város felesleges pénzei elhelyezésének kérdésénél a közgyűlés nem fogadta el a tanács elterjesztést, hanem visszautasította az ügyet a tanácshoz, hogy azon az alapon tegye meg elterjesztését, melyik intézet mily módon volt a város segítségére a nehéz pénzügyi viszonyok idején.

A közgyűlést ma délután folytatják.

Színház.

Heti műsor:

Szombat: Katonadolog, operette három felvonásban. A) bérlet. (Premiere.)

Vasárnap délután mérsékelt helyárakkal: Hónapos szoba, énekes vigjáték.

Este: Katonadolog, operette. Kis bérlet.

Hétfő: Katonadolog, operette 3 felvonásban B) bérlet.

Kedd: Katonadolog, operette 3 felvonásban C) bérlet.

Szerda: Halló, vigjáték 3 felvonásban. B) bérlet.

Péntek: Halló, vigjáték 3 felvonásban. C) bérlet.

Vasárnap délután: a Hónapos szoba. (A színházi iroda jelentése.) Az idei szezonnak kétségkívül a Hónapos szoba, Farkas Imre énekes vigjátéka volt egyik legzajosabb sikere, amelyet a budapesti Vigszínház mutatott be. Egészen stílszerűen, mert a darab elég — vig s emellett rendkívül hangulatos is. Farkas Imre poétikus, pompás darabját játsza vasárnap délután a szintársulat a szokott mérsékeit helyárak mellett. Egészen bizonyos, hogy a legszélesebb körű érdeklődés fog megnyilvánulni az előadás iránt, amely kitűnően aknázza ki a kiálló hatásokat. A főbb szerepeket Fehér Gyula, Bányai Irén, H. Serfői Etel, Károlyi Ibolyka, adják. Nagyszerű figura a Bérczi Ernő muzsikusa és Rónai Imre s kiváló komikustársai ellenlathatlan ötletességgel alakítják a — havasi kürt dalardá. Farkas Imrét különben jól ismeri és méltán szereti a debreczeni közönség úgy is, mint költőt, mint zeneszerzőt. E két jeles tehetsége egyesül a szindarabjában. Finom, invenciózus dalai rendkívül kedvesek. A Hónapos szoba szövege pedig épp annyira poétikus és mulatságos, mint akár Debreczenben annyira tetszett és sokáig műsoron tartott Iglói diákok.

Feiler K. dr. stajer parkszanatóriuma
JUDENDORF, Gráz mellett.

A stajer Merán.

Pompás őszi és téli tartózkodóhely. Az összes belső anyagcsere és idegbetegségek ellen. Egész éven át nyitva. Pausálárak. Prospektus ingyen. 0000

Álarcos betörők a postán és vasuton.

(Saját tudósi ónkól.) A borsjenői járásban az utóbbi hónapokban ijedszón nő a n. oror. A megenni nem tudó emberek egyrésze emiatt kivándorol Amerikába, akik pedig nem hagyhatják el hazájukat, lopásra és rablásra adják magukat.

A nagy nyomorúságot mi sem igazolja jobban, mint az, hogy Bokszeg és környékén napirenden vannak a betörések. Tegnap éjszaka Bokszegeben egy hétagu betörőbanda három helyen is megkísérelte a fosztogatást, de eredménytelenül. Az éjjel tíz óra után a béli postahivatalba hét álarcos rabló hatolt be. Bereckyné postamesternő és leánya segítségért kiáltottak, amire figyelmessé lettek a szomszédok. A betörők erre kereket odtotak.

Az éjszakai vendégeket azonban a kudarc nem kedveltenitette el. Éjjel felé a vasúthoz mentek s ott a kazsza iránt érdeklődtek. Azonban itt sem rabolhattak, mert Berghammer pénztáros idejében észrevelte szándékukat és elzavarta őket. Innen a Laender-féle faelepre vándoroltak, mert ott is sok pénzt sejtettek. Itt pedig Csapos Sándor fehérgyöngyös leveivel fogadta a bandát, amely elmenekült. A csendőrség most nagy apparátussal keresi őket.

Tüdőbetegek

(Tuberkulózisak) számarköhögésben és astmában szenvedőkkel díjtalan közölni, hogyan gyógyultam ki ezen nehéz betegségből. Főbélyegzett válaszborítékot mellékelni kérek. —

Frau Kryzek Wrsdiowitzbel Prag.

A visszament párti a bíróság előtt.

(Saját tudósítónktól.) Ugy kezdődik a história, mint egy rózsaszínű álom. Ámornak, a szerelem istenének pártfogásával, de sajnos, őfelsége a király nevével hozott ítélettel végződik . . .

A fölperes ez az alperes még néhány héttel ezelőtt jegyben jártak. A fölperes volt a vőlegény és az alperes a menyasszony. Egy-két hónappal ezelőtt még nagyon szerették egymást a fiatal, szerény fizetésű tisztviselő és a szive választottja: aki egy iparoscsalád szép leánya, akinek hozománya is volt. A tisztviselő kitartóan udvarolt a lányának. A leány nem mondott nemet és megtörtént az eljegyzés. A vőlegény sietett az ékszerészhez és ötvenkét korona értékű ékszert vásárolt, hogy a szive választottját megajándékozza. Köreledett az esküvő napja, a fiatalok nagyon boldogok voltak és a vőlegény már lakást is bérelt. Házbérnegyedkor ki is fizette a 80 korona bért. Majd megterül a hozományból!

De most hirtelen bekövetkezett az ugynevezett drámai fordulat. A vőlegény nagyon szerette a menyasszonyát s nagy szerelmében féltékenységgel üldözte aráját. A tisztviselő még az esküvő előtt akart meggyőződni arról, hogy vajjon a kis nő hűséges természetű-e. A vőlegény eleve irtózott a szarvaktól és megbizta néhány barátját, hogy leskelődjenek a menyasszonya után. Hátha? . . . A jó barátok nem térhetek ki a megbízatás elől és — leskelődtek. Amde a menyasszony is értesült, hogy erényét valóságga detektívek őrzik. A kisasszony szerelme hirtelen elpárolgott. Dehogy is megérjhez ilyen féltékeny emberhez. S az eljegyzés felbomlott. A menyasszony visszaküldte a tisztviselőnek a jegygyűrűt.

A kiváló bór- és lithiumos gyógyforrás

SALVATOR

vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, vörheneynél és hurutos bántalmaknál kitűnő hatása.

Természetes vasmentes savanyúvíz. — Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban. SCHULTES ÁGOST Szinye-Lipózi Salvatorforrás-Vállalat, Budapest, V. Rudolf-rakpart 8.

Nagybecsű olvasóink

szíves tudomására hozzuk, hogy a mai rossz viszonyok folytán

SZABÓ MIKLÓS

kész férfi-, fiu- és gyermekruha nagyáruházában

Debreczen, Piacz-u. 19.

(Az Alföldi Takarékpénztárral szemben.)

Az összes raktáron levő áruk **rendkívül olcsó árban** lesznek elárusítva. Erről bárki vétel kényszer nélkül meggyőződhetik.

Piac-utca 19. szám.

A menyasszony csak a jeggyűrűt küldte vissza, de a többi ékszert nem. Az ifjú tehát itt állott menyasszony nélkül, ötvenkét korona ékszertartozással és egy lakással, amelyért 80 koronát fizetett, de amelyre feleség nélkül semmi szüksége immár nincsen. Mit teszi ilyenkor egy elkecseregetett vőlegény? . . . A mi ekszervegyünk azt cselekedte, hogy sommás keresetet indított az 52 korona, valamint a 80 korona és járulékaik iránt a volt menyasszonya, illetőleg ennek szülei ellen.

Az alperest képviselő ügyvéd azt hangoztatta, hogy a pártiból a vőlegény hibája miatt nem lett házasság. A menyasszony jogosan küldte vissza a jeggyűrűt a féltékeny szörnyetegnek, mert a leselkedés reá lealázó volt. A bíróság mégis úgy ítélte, hogy a vőlegénynek a nyolcvan korona házbért visszafizessék. Ellenben az ékszereket, az 52 koronás csillogó ékszereket, amelyeket a menyasszony ajándékba kapott egykori vőlegényétől, nem tartozik visszaadni.

A nagycserei öngyilkosság.

(Saját tudósítónktól.) Tegnap számában megírta a „Debreczen“, hogy Bereczki Imre nagycserei lakos 15 éves Sándor nevű fia öngyilkosságot követett el.

Bereczki Imre a városi csatornázási vállalatnál van alkalmazva, mint éjjeli őr. Nyolc tagú családjá közül Sándor volt egyetlen fia, aki már többször említette, hogy öngyilkos lesz, mert megunta az életét.

Tegnap délután az istállóban foglalatkodott. Az édesanyja a konyhában dolgozott. Négy óra tájban Bereczkiné kereste a gyermekét, de az istállóban nem találta. Felnézett a padlásra. Nevén szólította a fiát, de nem kapott választ. Pár percnyi kutatás után a padlás hátsó részében rábukkant gyermekére. Bereczki Sándor halott volt. Nyakába ruhaszárító kötélből hurkot vetett s felakasztotta magát a kémény melletti gerendára. Bereczkiné levágta a kötélről a fiát s élesztgetni próbálta, de hiába.

Az őr a nagycserei állomásról táviratot küldött a debreczeni ügyészségnek. A helyszínre küldött csendőrszolgálat sem tudta megállapítani az öngyilkosság okát, mivel Bereczki Sándor levelet nem hagyott hátra. A halottat behozták a debreczeni kórház halottas házába.

A „Debreczen“ szerkesztősége Darabos-u.7. Telefon 412.

A Csokonai-kör Kiss József ünneplésén.

(Saját tudósítónktól.) Folyó hó 30-ikán, Kiss József születésének 70-ik évfordulója alkalmával ünnepélyes ülést tart a Petőfi-társaság, amelyen a Csokonai-kör is részt kíván venni. Az ünnepi ülésen Szávay Gyula képviseli a Csokonai-kört és egyúttal a következő üdvözlő iratot küldötte a kör a Petőfi-társaságnak;

„A debreczeni Csokonai-kör lelkes örömmel csatlakozik Kiss József ünneplésének alig uveg számláható nagy táborához, amely a költő 70-ik születése napja alkalmából gyűl össze a Petőfi-társaság vezetése alatt. A Csokonai-kör nemcsak azért hódol mély tisztelettel Kiss Józsefnek, mert új elemeket vitt be, új hangokat szóltatott meg művészi módon a magyar költészetben, hanem mert hosszú életén át, küzdelmes pályáján végig hű maradt a lantához, az írói tollhoz; ősz fővel, tördött testtel is ifjú buzgósággal pengeti a lantot, erős kézzel forgatja a tollat.

A mi hódoló tiszteletünkbe azonkívül beleolvad annak a kapcsolatnak a meleg érzése, hogy Kiss József serdülő korának, tanulói pályájának egy részét Debreczenben töltötte és így városunk is üdvösen járult hozzá a költő fejlődéséhez.

A Petőfi-társaságot ünnepi együttérzéssel köszöntve, a pátriárkha korba lépő nagy költőnek még sok munkás, dicsőséges évet kívánva maradtunk

hazafias üdvözléssel

Debreczen, 1913. nov. 27.

Géresi Kálmán,
a Csokonai-kör elnöke.
Dr. Kardos Albert,
a Csokonai-kör titkára.“

Nem ok nélkül

részesíti előnyben a legtöbb háziasszony a „Valódi“ : Franck: kávépótlékot.

Ezt az előnyeit: a fűszeres íz, a szép szín és nagy kiadóság a használatban, eredményezik.

mg em 115/26130

HIREK.

— **Vasárnapi istentiszteletek.** 1913. nov. 30-án a ref. templomokban a következő sorrendben prédikálnak: A Nagytemplomban K. Tóth Kálmán lelkész, ágendázik Konrád Zoltán s. lelkész, a Kistemplomban Dicsőfi József lelkész, ágendázik Szele György lelkész, a Kossut-utcai templomban Gáborjáni Szabó Gábor s.-lelkész, ágendázik Polgár Gyula s.-lelkész, az Ispotályi templomban Uray Sándor lelkész, ágendázik Szabó Lajos s. lelkész, a városi szegényházban prédikál és urvacsorát oszt Hajdu Zsigmond püspöki titkár, csapókeri imaházban prédikál és urvacsorát oszt Kovacs János vallás oktató lelkész, a homokkeri imaházban prédikál és urvacsorát oszt nt. Boér Károly vallás okt. lelkész. Vasárnap délután 5 órakor a főiskolai oratóriumban vallásos estély lesz, melyen dr. Lencz Géza theol. tanár szerepel.

— **Elhalasztják a Kossuth-szobor leleplezését.** Ma délelőtti ülést tartott a Kossuth-szobor bizottság, Kovacs József polgármester irányítása alatt, melyen K. Tóth Mihály dr. kulturtanácsnok javaslatára a bizottság elhatározta, hogy a december hó 7-ére kitűzött szobor leleplezést elhalasztotta.

— **A „Debreczeni Patronázs-Egyesület“** intéző bizottsága dec. 2-án, kedden délután 5 órakor gyűlést tart a szokott helyen, a városháza könyvtárszobájában. Ezután is van szerencsém arra a t. tagokat azzal a kéréssel meghívni, hogy egy nagyon fontos tárgyunkra tekintettel, lehetőleg teljes számmal sziveskedjenek megjelenni. Debreczen, 1913. nov. 29. Csiky Lajos, patr.-egyesületi titkár.

— **Debreczen közgyűlése.** Ma délután 3 órakor nyitotta meg Domahidy Elemér főispán Debreczen város folytatóságos közgyűlését. A közválogóhídi és husvizsgálati szabályrendeletet, melyet annak idején rövid kivonatban közölt a „Debreczen“, néhány kisebb alakú változással elfogadta a közgyűlés. — Debreczeni Jenő indítványozta, hogy a vágatási díjakat ne emelje föl a város, miután így is súlyos terhek hárulnak a husiparosokra. A közgyűlés azonban az indítványt elvetette és a vágatási díjak felemelése mellett foglalt állást. Ezután a hortobágyi öntöző-telep költéségeinek tárgyalására tért át a közgyűlés, amely lapunk zártakor még tart.

— **Elgázolta a saját kocsiját.** Bokács Vilmos 35 éves, bérkocsis az Atilla-teren lebukott a bakról s oly szerencsétlenül esett le, hogy a nehéz kocsit keresztül ment rajta és súlyos sérüléseket szenvedett. A mentők beszállították a kórházba.

Női kalapüzlet áthelyezés!

Aszodi Hermanné női kalapüzletét Piac-utca 89. szám alól **Piac-utca 77. sz. alá helyezte át.** A hölgyközönség tudomására hozza, hogy a **Modell**-kalapok megérkeztek és **átalakításokat** jutányos árban elvállal. Tisztelettel ASZODI HERMANNE

Reggelizés előtt félpohár

Schmidthauer-féle

Használata valódi áldás gyomortajosoknak, szék-szorulásban szenvedőknek.

Hapható Debreczen és vidéken minden

Igmándi keserűvíz

Az elrontott gyomrot 2-3 óra alatt teljesen rendbe hozza.

gyógyszertárban és jobb fűszerüzletben. Kis üveg 40 fill. Nagy üveg 60 fill.

— Származási bizonylatok a Törökországba irányuló kivitelnél. A debreczeni kereskedelmi és iparkamara az érdekeltség tudomására hozza, hogy folyó évi október 25-ével megszűnt azon kényszer, hogy a Törökországba behozatalra kerülő összes áruszállítmányok származási bizonylattal ellátassanak, s ezen időponttól fogva a törökországi vámhivatalok származási bizonylat bemutatását csupán a következő áruknál kívánják: élő állatok, hus, sajt, vaj, méz, tojás, friss, és szárított nyers bűbök, gyapju kender, szivacsok, friss szárított, beszózott vagy becsinált halak, gabonaneműek, gyümölcs, főzelék, — aprószőlő, mazsolaszőlő, aszalt füge, liszt, széna és takarmány, burgonya, fazekas áruk, terpeninolaj, márvány, malomkövek, gipsz, cement, szappan, kikészített bőrök, fa, és fa-árúk, cukrosságok, borok, szőlőből készített gyümölcsnedv, alkohol, sör, cognac és egyéb alkoholos italok, nyers pamut, pamutfonalak és pamutszövetek, mindennemű alattságok, kendergyártmányok, rongyok, selyemhernyópeték, olívaolaj, olivák, gubacsok gyanta.

— Babona és szerencse. Tudott dolog, hogy még a legnagyobb emberek is, költők, fejedelmek és hadvezérek egyaránt hódolnak a babonának és szívesen viseinek amulettek, melyeknek varázserejében vakon bíznak. — Ilyen amulettje volt Dedetzky T. István gépészmérnöknek is, aki nagyobb társaság előtt a következő érdekes történetet mondta el: Tíz év óta ugyszólván éjjel-nappal vasuton ülök. Nyolc összefttközésem volt, de nekem még hajamszála sem görbült meg soha, pedig a legutolsó alkalommal a mellettem ülő két utas is szörnyet halt. Ne nevéssenek ki, ha szentül hiszem, hogy csodás megmenekülésemet egy kis amulettnek köszönhetem, melyben két varázslgét viselek. Ez a két varázslge a Tolnai Világlapja — s azért bizom benne vakon, mert az csakis szerencsés ember lehet, aki evel a két varázslgével az egész magyar közönséget meghódította és szinte semmiből szédületes nagygyá tette ezt a páratlan képes lapot. Mint értesülünk, Dedetzky arcképe a Tolnai Világlapja jövő heti számában megjelenik.

— Összevert fiu. Szántó Károly 19 éves, hajdudorogi legényt ma délelőtt úgy összeverték a haragosai, hogy bekellert hozni a debreczeni kórházba. Szántó fejét bezúrták, állapota rendkívül súlyos.

— Gyűjtőknek. A bodentachi „Odol” szájvízgyar ismeri szájvíze az „Odol” részére új reklámbélyeg sorozatot adott ki. Ezek a reklámbélyegek a 25 legszebb „Odol”-képet ábrázolják művészies színes kivitelben. Mindenkinék, aki e bélyegek iránt érdeklődik, a fentnevezett cég egy ívet díjtalanul bocsájt rendelkezésére, ha beküldi az „Odol” üvegekhez mellékelt „Az üveg felnyitása” feliratu zászlócskát. A zászlócskát legcélszerűbb egy levelezőlapra ragasztani.

— Egy népszerű. A „Moll-féle sósborszesz”, által a betegeknek egy épp o y gyógyhatásu, mint olcsó szer nyujtatik köszvényes és csuzos bántalmaknál, sebeknél és daganatoknál. Egy üveg ára utasítással együtt 2 korona. Szétküldés naponta utánvétellel. Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udv. s állító által, Bécs, I, Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszerertarokban és anyagkereskedésekben határozottan Moll-féle készítmény kérendő az ő gyári jelvényével és aláírásával.

Névjegyek

1 óra alatt készülnek Horovitz Zsigmond nyomdájában Darabos-utca 7.

Hajsza egy gyilkos után.

(Saját tudósítónktól.) — A nemrégiben Lendvakirályfán történt kettős csendőrgyilkosság még mindig nagy izgalomban tartja a vidéket. Körülbelül egy hónapja történt ugyanis, hogy két vashidegkuti csendőrt a haragosai becsaltak egy házba s ott orozva megtámadva őket, mindkettőt oly súlyosan megsebesítették, hogy rövid idő alatt meghaltak.

A gyilkosság értelmi szerzőjét H á r y Antal lendvakirályfai cipésmester mingezideig még nem sikerült elfogni, oly ügyesen félre tudta vezetni a nyomozó közegakat. A közeli erdőkben bujdosik s éjelenként gyakran hazajár a falujába.

A csendőrség nagy apparátussal üldözi az eiveteműl gyilkost, két muraszombati taktarékpénztár pedig már nagyobb összeget is tűzött ki a fejére, de mindhiába. A lakosság babonás félelemmel néz a gyilkosra s nem meri elárulni a csendőröknek. Így történt, hogy tegnap a csendőr elől is meg tudott szökni.

A gyilkos üldözésére most egy egész csendőrszakaszt rendeltek ki Szombathelyről.

Legújabb.

A Forgalmi bank a rendőrségen.

Budapest, nov. 29. (Saját tudósítónktól) A margitszigeti játékbank ügyében tett feljelentéssel kapcsolatban ma a rendőrségre idézték a Forgalmi r.-t. igazgatósági tagjai közül Szabó Emilt, Sándor Jánost, Tibor Ernőt, Czakó Dezsőt. Utóbbi védőjével, Polónyival jelent meg.

Vasuti szerencsétlenségek.

Szabadka, nov. 29. (Saját tudósítónktól) A Szabadkáról az éjjel elindult 909. számú személyvonatról Lacháza állomás körül, valamivel a vonat megállása előtt leugrott Czeglédi József kalauz. Elesett és a kerek alá került, melyek egyik lábát tőből lemetsztették. Ugyancsak Lacháza állomáson ag 967-es tehervonattal is szerencsétlenség történt. A vonat megállott a tilost jelző szemafór előtt s mikor újra megindult, Péntes József fékező leesett a kerek alá, melyek halálra gázolták Kéri Béla tegnap kocsival igyekezett Szabadkára, és Lacháza közelében lezárva találta a sorompót. A 906-os számú személyvonat jött az állomás felől. Kéri virtusból átugrott a sorompón lovaivat, de ugyanakkor odaért a személyvonat és elütötte a kocsit. Kéri rendkívül súlyos sérüléseket szenvedett, haldoklik, Mindhárom szerencsétlenül járt szabadkai lakos.

AZ ÚJ „BERSON”

Elősmert legszebb
Női felöltők
Costümök
Blousok
Szörme kabátok, boák, muffok
KOMLÓS-nál
szerezhethők be.
Piac-utca 52 (Megyeház mellett.)
Telefon 12-22.

Hatása
megleplő!

Fórmán
nátha ellen

Férfi, fiu ruhák és
angol

átmeneti kabát

ujdonságok, készen és méret szerint a legolcsób szabott áron

Balázs Jenő

áruhazában
a Községi Tisztviselők Országos
Egyesületének szerződéses szál-
litójánál

Debreczen, Piac-utca 61. sz.

Szent Anna-utcával szemben.
Telefon 6-28.

NYILTT-ER
Serravalló

Vasas Kina-bor.

Kitüntetve 1906. évi bécsi Hyegenikus kiállításán.

Az állami díjjal, oklevéllel és aranyéremmel. Erősítő-szer gyengélkedők lábadozók és vérszegény betegeknek. Étvágygerjesztő idegerősítő és vérjavító szer.

8000-nél több orvosi ajánlat.

Kiváló íz.

J. SERRAVALLÓ cs. kir. udvari szállító Trieszt-Barkola.

Kapható a gyógyszertárakban 1/2 L. üvegekben 2:60 Korona 1 L. üvegekben 4:80 K.

Számtalanszor bevált

A dűnő építése

húgyhomoknál és hólyaghurutnál, mint a húgysavat megkötő szer.

Rutinirozott budapesti,

kiterjedt ismeretséggel bíró és 17 éve fennálló bejegyzett kereskedelmi irodatulajdonos

„fizetésképtelen“

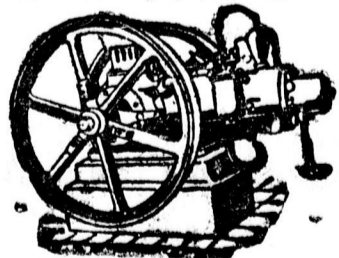
vagy fizetési haladékokat kérő és csődben lévő kereskedők és iparosok ügyeinek rendezését elvállalja, azt a legnagyobb lelkiismerettel, hártalan szorgalommal és figyelemmel minden körülményre rövid időn belül lebonyolítja. — Egyeztetések esetleges finanszírozását magára vállalja. Sürgőnyi meghívásra azonnal jelentkezik. Wienben állandó képviselőség tartok. Cim

Fenyvessi Dávid

Rádai-u. 5. sz. Telefon 68-17

CLIMAX

nyerszalajmotorok és lokomobilok 3-70 HP. Magasnyomású nyerszalajmotorok 15-150 lóerőig

legelőszobább és legmegbizhatóbb üzemet biztosítják. Üzemkölségük 1000-1500 Ft. Állandóan zavartalan üzem! — Pénzügyi felügyelet nélküli! Egy szerzői kérelme! Sok száz gép üzemben!

Bachrich és Társa betétitársaság motorgyári fióktelepe Budapest, VI, Váci-körút 59/00

Hapag, Hamburg
(Hamburg-Amerika Linie)
Személy- és áruszállítás a világ minden részébe.

Hamburg	Southampton	New York
Hamburg	Cherbourg	New York
Hamburg	Boulogne s. M.	New York
Hamburg	Southampton	Boston
Hamburg	Boulogne s. M.	Boston
Hamburg	Southampton	Philadelphia
Hamburg	Southampton	Baltimore
Hamburg	Southampton	New Orleans
Hamburg	Southampton	Norfolk és Newport News
Hamburg	Southampton	Kanada
Hamburg	Boulogne, Southampton, Coruña, Vigo, Leixoes, Lisabon	Brazília
Hamburg	Boulogne, Southampton, Coruña, Vigo, Leixoes, Lisabon	Argentína
Hamburg	Antwerpen, Havre, Southampton, Bilbao, Santander, Gijón, Coruña, Vigo, Malaga, Cadix	Kuba
Hamburg	Antwerpen, Havre, Southampton, Bilbao, Santander, Gijón, Coruña, Vigo, Malaga, Cadix	Mexiko
Hamburg	Antwerpen, Havre, Southampton, Bilbao, Santander, Gijón, Coruña, Vigo, Malaga, Cadix	Nyugatindia
Hamburg	Antwerpen, Havre, Southampton, Bilbao, Santander, Gijón, Coruña, Vigo, Malaga, Cadix	Észak-, Közép- és Dél-amerika nyugati partja
Hamburg	Antwerpen, Havre, Southampton, Bilbao, Santander, Gijón, Coruña, Vigo, Malaga, Cadix	Afrika
Hamburg	Antwerpen, Havre, Southampton, Bilbao, Santander, Gijón, Coruña, Vigo, Malaga, Cadix	Keletázsia (Hátó-India, China, Japán stb.)
Hamburg	Antwerpen, Havre, Southampton, Bilbao, Santander, Gijón, Coruña, Vigo, Malaga, Cadix	India (Elő-India, Ceylon stb.)
Hamburg	Antwerpen, Havre, Southampton, Bilbao, Santander, Gijón, Coruña, Vigo, Malaga, Cadix	Szibéria
Hamburg	Antwerpen, Havre, Southampton, Bilbao, Santander, Gijón, Coruña, Vigo, Malaga, Cadix	Vörös tengeri- és Perzsaöbli kikötők
Stettin	Antwerpen, Havre, Southampton, Bilbao, Santander, Gijón, Coruña, Vigo, Malaga, Cadix	New York-Boston
Emden	Antwerpen, Havre, Southampton, Bilbao, Santander, Gijón, Coruña, Vigo, Malaga, Cadix	New York
Emden	Antwerpen, Havre, Southampton, Bilbao, Santander, Gijón, Coruña, Vigo, Malaga, Cadix	Argentína
Emden	Antwerpen, Havre, Southampton, Bilbao, Santander, Gijón, Coruña, Vigo, Malaga, Cadix	Keletázsia
Géna	Antwerpen, Havre, Southampton, Bilbao, Santander, Gijón, Coruña, Vigo, Malaga, Cadix	Nápoly-New York
Géna	Antwerpen, Havre, Southampton, Bilbao, Santander, Gijón, Coruña, Vigo, Malaga, Cadix	Argentína

New York—Panama, Costa Rica, Hayti, Jamaica, Cuba, Columbia, Nicaragua (Atlas-vonal).
New York—Brazília.
Riviera vonal (Génuától San Remo, Mentone, Monaco, Nizza, Cannesig).
Északi tengeri fürdő szolgálat (Hamburgból, Cuxhaven, Helgoland, Amrum, Föhr, Sylt, Norderney, Borkum, Juist, Baltrum, Langeoog, Wangeroogeba).
Rajnai vonal (Hamburgból a Rajnai-kikötőkbe, átrakodás Délnémetország felé).
1914. október 1-jétől kezdve
rendes havi személyszállítási szolgálat
Keletázsia
elsőrendű személyszállító hajókon
Hamburgból Antwerpen, Southampton, Gibraltar, Algier, Géna és Nápolyon át Port Said, Suez, Aden, Colombo, Penang, Singapur, Hongkong, Shanghai, Tsingtau vagy Nagasaki, Kobe (Hiogo) és Yokohamába.
Szórakozó- és üdülő utazások a tengeren
külön e célra berendezett gőzhajókon.
Utazás a föld körül | Földközi tengeri utazások | Nyugatindiai utazások
Indiai utazások | Északi utazások | Délamerikai utazás
Keleti utazások | Izlandi utazások | Nilusi utazások
Hamburg—Southampton—Cherbourg—New York
közötti összeköttetést fentartja
a világ két legnagyobb hajója
az **Imperator** és a **Vaterland**
szolgálatba állítatott 1913. júniusban szolgálatba állítatik 1914. tavaszán
280 méter (919 láb) hosszú, 30 méter (98 láb) széles, 19 méter (63 láb) mély,
50000 tonna űrtartalom.
Prospektusokat ingyen és bérmentve küld a
Hamburg-Amerika Linie, Abteilung Personverkehr, Hamburg.
Képviselő Budapesten: Palotai Gyula Baross-tér 4. 1347.

Gyomorgörcs, kolika, étvágytalanság és általában gyomorbetegségeknél a legkitűnőbb háziszser a

HOLLANDI GYOMORCSEPPER

Egy üveg ára 40 fillér.

Kapható:

Mihalovits Jenő
gyógyszertárban, Debrecenben.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség figyelmét felhívni, hogy

saját készítésű

takaréktűzhelyek

különböző kivitelben mélyen leszállított árban kaphatók. Jóságáért szavatosságot vállalok.

Javításokat jutányosan elvállalok

Kiváló tisztelett 1:

PREISLER SIMON
épület és műlakos.
Debrecen Hunyadi utca 1 sz.

NC
Utá
Hat su
jőztiék
A köh
kifá ad
kesek,
Dohány
tesére
Kaphat
gériaba
homol
a fent
Gyá
csás
Legjob
Ovakt
Ca
elérés
kitűnő
higany
ártalm
gériab
M
Ezen v
fattaná
cokot,
üdebbé
nagy
szinb
Marg
a pénz
FOLD
Főra
és Jon
ner Al
boszloj

Utánzatoktól óvakodjunk

KÖRHÖGÉS REKEDTSÉG és LURUT ellen nincs
jobb, mint a valódi

„MENTHOMOL-CUKORKAK”.

Hat suk gyors és biztos, nagyon kellemes,
jóízűek, a gyomrot nem rontják, az étvá-
gyat elősegítik.

A köhögési ingeret, valamint a hangszálak
kifáradását megakadályozzák, miért is éne-
kesek, színészek, papok, szónokok állan-
dóan használják.

Dohányzóknak nélkülözhetetlen a száj üdi-
tesére és a dohányszag eltávolítására. —

Ára: 1 doboz 40 fillér

Kapható minden gyógyszerárban és dro-
gériában. Vásárlásnál vigyázzunk a „Ment-
homol” névre, melynek minden dobozán
a fent látható 4 gnóm alaknak rajta kell
lennie!

Gyár: **EGGER A. FIA,**
csász és kir. ugvari szállító, **BÉCS.**

Legjobb szépitőszert! Hölgyek részére nélkülözhetetlen!

Óvakodjunk az utánzatoktól! Törv. védve.

Csodás, gyors és biztos hatása.

A NŐI SZÉPSÉG

elérésére tökéletesítésére és föntartására leg-
kitünőbb és legbiztosabb a vegytiszta, sem
higanyt, sem ólmot nem tartalmazó, teljesen
ártalmatlan, minden gyógyszerárban, dro-
gériában és illatszertkereskedésben kapható
Földes-féle

MARGIT CRÉME SZAPPAN

Ezen világhírű arckenőcs eltávoított szepőt, májfoltot,
pattanást, mi eszert és más minden bőrbajt, sőt rán-
csokat, himl helyeket is, az arcot fehérre, simává és
üdébbé varázsolja. **Ára: kis tégely 1 korona,**
nagy 2 kor. Margit hölgypor (3 féle
szinben) 1-20 kor. Margit szappan 70 f.
Margit foggép (Zahnasta) 1. korona,
Margit arcvíz 1 korona. Postán utánvételt vagy
a pénz előzetes beküldése után küldi a készítő:

FOLDES KELEMEN gyógyszerész, **ARAD.**

Főraktár Debrecenben: Balázs Odön, Jóna
és Jóna drog. Kubek Sándor, Mihalovics Jenő, Maut-
ner Alfred, Tóth Béla, Baróc Zsigmond [Hajduszo-
boszló] Ercsey Gábor gyógyszerész Hajduböszörmény.

Halló! Halló! Házi koszt.

Kitünő elsőrendű szobai kiszol-
gálás. mérsékelt árban abonenseket el-
vállalok. **48 korona ebéd és**
vacsora, kis könyvecske 20 szá-
zalék kedvezményel. — Tisztán
kezelt fajborok. Társas össze-
jövetelekre külön kis terem áll az igen
tisztelt vendégeim részére.

Társasvacsorákat, zsurokat,
a legméltányosabb árban sze-
mélyes felügyeletem alatt
szolgáltatok ki.

Minden pénteken nagy
Halásztétel,
minden szombaton házilag töltöt
: Hurkaestély, :
naponta frissen csapolt kőbányai sör.
Szíves pártfogást kérve vagyok
kiváló tisztelettel

Nagy Árpád,

Csapó-u. 14. szám a. levő
Törő-féle Csokonai-vendéglő
tulajdonos.

Egy okos fej

elsajátítja azon vívmányokat, melyekkel
a tápszerméka a háziasszonyt meg-
ajándékozta.

Dr. Oetker sütőpora a 2. f. élesztő
pótlásul szolgál, mellyel kuglófokat,
linzi és más egyéb tortákat, vala-
mint mindennemű süteményeket és
tésztákat lazábbakká, nagyobbakká,
jobb ízűvé és könnyebben emész-
tethetővé tesz.

Dr. Oetker pudingpora a 2. f. tejjel
főzve, gyermekeknek és felnőttek-
nek csontot képző, nagyszerű és
olcsó utóeledelt nyújt.

Dr. Oetker vanillincukra a 12 f. csoko-
ládé, tea, puding, tej, mártás és
crème vanillizálására szolgál és
teljesen pótolja a drága vanillia
esővet. Egy csomag tartalma 2—3
jó vanillia-csönek felel meg.

Kimerítő használati utasítás minden
csomagon. Kapható minden elelmis-
szer üzletben, valamint drogériában.
Vények ingyen.

Dr. OETKER, Baden-Wien.

Eladó

úri lak és üres telek.

Egy szép úri lak, gyönyörű parkkal és
beültetett szőlővel, továbbá egy kisebb
lakház, nagyobb terjedelmű szőlővel és
egy beépítésre kiválóan alkalmas szőlő-
épület eladó a Vénkertben. — Bővebb
felvilágosítás a kiadóhivatalban.

Apró hirdetések

Pénzkölcsön

ügyben forduljon

Apródy Józsefhez

Szent Anna-utca 2. szám.

Található a délelőtti órákban 8-tól
12 óráig.

Házasnlandók kik gazdagon nőstülni
óhajtának, (ha vagyontalanok is)
forduljanak **díjtalan** felvilágosi-
tásért a kontinens első és legna-
gyobb nemzetközi intézetéhez. —
Magyar levelezés.

„Hymen“, Berlin 18.

MAISON BIRÓ

angol női szabó

DEBRECEN,

Deák Ferencz-utca 13. szám.

(Rozai mellett.)

8 évig Budapesten létezett. —

Mérték után készít finom sző-
vetből selyem béléssel

kosztümöt . . . 90 koronáért

ragiáni . . . 70 „-ért

plüsch kabátot és

színházi köpenyt . . 100 kor.-ért

hölgyek által hozott

kelméből fazont . . 40 „-ért

!! Elsőrendű munka !!

Szliács aczélfürdő

Felső-Magyarország.

Egvedől ismert széncavdus vasforrás. Legtöbb
vasat tartalmazó ivóforrás becső használatra.

Idény május hó 15-től szeptember hó 31-ig.

Felülmulhatalan verszegenyseg, sapkor, női

bajok, hátgerinc és idegbajok, benulás ellen,

átszenvedett betegség és erős munkásság

után. Mint fürdőorvos **Dr. Nádoss István** hiv.

fürdőorvos működik. Utazás Bécsből 9 óra,

északról Oderbergen át 5 óra, délről Budaó

pesten át szintén 5 óra. Szliácsra vonatkozó

falragaszok minden nagyobb vasuti állomáso-
ki vannak függesztve. Kimerítő felvilágosítás

és prospektust, utazás valamint lakás árked-
vezményről az elő- és utóidényben stb. ad a:

Fürdőigazgatóság, Szliács (Zólyom-megye

tel. 008-0

CSASZARFÜRDŐ.

BUDAPESTEN.

Nyári és téli gyógyhely, a magyar irlgal-
mas-rend tulajdona. Elsőrangú kénes hévvízű
gyógyfűtő; modern berendezésű gőzfürdő,
kényelmű iszapfürdők, iszapborogatások, uszo-
dák, ki ön hölgyek és urak részére. Török-
kő- és márványfürdők; hőleg-, szénsavas- és
villamos vízfürdők. — A fürdők kitünő ered-
ménye használatnak főleg csuszabántalmak-
nál és idegbajok ellen. — Ivó-kúra a légző-
szervek hurutos eseteiben s altesti pangásoknál
200 kényelmes lakószoba. Szolid kezelé-
intányos árak. — Gyógy- és zenedii nincs
Prospektust ingyen és bérment e küld.

az Igazgatóság.

Vigyázz! Kékre festett kirakat Vigyázz!

Most nagyon olcsón lehet vásárolni
 női kosztüm keilméket, női fehérneműek,
 -: barchetokat, vásznakat, szőnyegeket. :-:

1 mtr 120 cm. őszi kosztüm kelme 76 f.	1 dr. finom női ing madapolán 1.50 f.
1 " " kelme kiváló fonom 110 f.	1 " fekete glóthi aszó szoknya 2.06 f.
1 " finom 80 cm. széles tenisz flanel 34 f.	1 " finom női háló kabát 1.60 f.
1 Crepon minden szín 80 f.	1 mtr. zsinór barchet 80 cm. széles 63 f.
1 " 140 cm. angol utánzati kelme 1.60 f.	1 " őszi blouze kelme 32 fl
1 vég jó... vászon 23 mtr. 7.98 f.	

Ágy garnitúrák, henesertakarók, fehérneműek, rövidárak, selymek, díszek, Mintás és sima bársonyok mtr. 1.50. — Nyári árak vissza maradt. — most meglepő jutányos árakban. — Csipkek alkalmi ruhákra nagy választék. Harisnyák. Papanok. Tricó-árak,

Molnár női divataruház Kossuth- és Batthyány-
 utca sarok színházzal szemben.
 Keztyűk, gallérok; himzések. Pettyes mollok és batisztok.

Felvilágosítás!
 Kérje ingyen az érdekes és
 4 orvos által irt értekezést
 52, a mi higienikus
 „Frauenschutz“-unkról.
 Szabadalmazva és számos orvostól
 ajánlva.
 Cím: Higienikus Irodalom ki-
 adóhivatala Wien, I. Wollzeile 12

Zwörner Sándor
 zoológiai praeparatoriuma
Debreczen, Bethlen-u. 55 sz.
 Elvállal
emlősök és madarak
 éleltű művészi preparátusát vadásztropheák, szőnyegek
és kalaptollak
 készítését: Készítményeim természetűek és tartósak.
Kitömött állataimat
 és egyéb természetrajzi készítményeim a m. kir. vallás és
 közoktatástügyi miniszterium az állami elemi, polgári és közép-
 iskolák, — valamint a gazdasági és egyéb szakiskolák részére
 engedélyezte.

R*WOLF
Magdeburg-Buckau
 Magyarországi Képviselete:
Budapest, V., Báthory-utca 18
 Szabad. túlhevítésű
LOKOMOBILOK
 Wolf eredeti szerkezete 10-800 lóerőig
 Bármely gyártelep legelőnyösebb üzemgépe

MOLL-FELE SEIDLITZ-POR
 Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz
 Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.
 A Moll A.-féle SEIDLITZ-POROK tartós gyógyhatása
 a legmakacsabb GYOMOR- és ALTEST-BÁNTALMAK,
 gyomorhegy, rögzött SZÉKREKEDÉS, májbántalom,
 VERTOLULÁS, aranyér és a legkülönbözőbb NŐI
 BETEGSÉGEK ellen, e jeles házi szernek évtizedek óta
 mindig nagyobb elterjedést szerzett.
 Ára egy lepecsételt doboznak 2 korona.
 Hamisítások törvényileg fenyítettnek.

MOLL-FELE SÓS-BORSZESZ
 Csak akkor valódi,
 ha mindegyik üveg Mol
 A. védjegyét tünteti fel és
 a Moll-féle sós-borszesz
 nevezetesen, mint a fájdalom-
 csillapító bedörzsöléshez
 készvény, csúsz és a meg-
 telés egyéb következményei-
 legismertebb népszerű.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 korona.
 Moll-féle gyermek-szappan.
 Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített
 gyermek- és női szappan, a bőr gyökekes gondozásért
 és ápolására úgy gyermekek, mint felnőttek számára.
 Egy darab ára 40 fill. Ot darabé 1 kor. 80 fill.
 Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle véd-
 jeggyel van ellátva.
 Fő-szétküldés:
MOLL A. gyógyszerész,
 és kir. udv. száll. által Bécs, I. Tuchlauben 9
 celi megrendelések naponta posta-utánvét mellett
 teljesítenek. A raklárakban tesék határozottan Moll A.
 aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni

Johann Maria Farina Gegenüber dem Rudolfsplatz
 csakis ez a valódi
kölniviz, kölniviz-pouder és kölniviz-szappan.
 Kapható drogériákban, gyógyszertárakban és illatszertárakban.
Ne tessék elfogadni
 Kölniviz-szappant, kölnivizet és poudert, ha nincsen rajta az eredeti és egyedül valódi, de sokszor
 utánozott JOHANN MARIA FARINA **Gegenüber dem Rudolfsplatz.** Akkor
 sem kell elfogadni hely elen és utánozott kölnivizet, kölniviz-poudert és kölniviz
 szappant, ha az itt jelzett eredeti készítmény nem volna kapható az Ön lakhelyén, mert
 a világhírű cég magyarországi képviselete:
HOLCZER EMIL ZOLTÁN, Budapest, VIII. ker. Szigetvári-u. 16.
 Egyszerű levelezőlapra azonnal válaszol és közli hol szerezhető be az **eredeti minőség.**

